

Crna Gora

JU Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje

Broj: 01-427/1

Rožaje, 30.01. 2017. godine

**JU CENTAR ZA SOCIJALNI
RAD ZA OPŠTINU ROŽAJE**

**IZVJEŠTAJ
O RADU ZA 2016. GODINU**

Januar 2017. godine

Uvodne napomene

Javna ustanova Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje (u daljem tekstu Centar) osnovan je 12. 07. 1984. godine Odlukom Skupštine opštine Rožaje, kada je djelatnost starateljstva sa opštinskih organa prenijeta u nadležnost Centra.

Od 1990. godine centri za socijalni rad u Crnoj Gori su republičke ustanove po Odluci Skupštine SRCG o osnivanju centara za socijalni rad ("Sl. list SRCG", br. 46/90), a od 05. 08. 2005. godine po Odluci Vlade Republike Crne Gore («Sl. list RCG», br 73/05), mijenja se naziv u JU Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje.

Za teritoriju opštine Rožaje formiran je poseban Centar za socijalni rad.

Opština Rožaje se nalazi na sjeveroistoku Crne Gore. Prostire se na 432 km², sa 23.312 stanovnika stalno nastanjenih u opštini i oko 9.500 stanovnika se nalaze na privremenom radu u drugim zemljama.

Materijalno obezbjeđenje porodice

Pravo na materijalno obezbjeđenje porodice može ostvariti pojedinac, odnosno porodica, ako je pojedinac, odnosno član porodice:

1. Nesposoban za rad;
2. Sposoban za rad, pod uslovom da je:
 - trudnica,
 - samohrani roditelj,
 - roditelj koji izdržava dijete, odnosno roditelj koji vrši produženo roditeljsko pravo u skladu sa zakonom kojim se uređuju porodični odnosi,
 - lice koje je završilo školovanje po obrazovnom programu sa prilagođenim izvodjenjem i dodatnom stručnom pomoći ili posebnom obrazovnom programom,
 - lice poslije navršene 18-te godine života, ako je na redovnom školovanju u srednjoj školi, do kraja roka propisanog za to školovanje.
 - dijete bez roditeljskog staranja, odnosno lice koje je bilo dijete bez roditeljskog staranja, do zasnivanja radnog odnosa na vrijeme duže od šest mjeseci.

U izvještajnom periodu pravo na materijalno obezbjeđenje porodice do 31. 12. 2016. godine, koristilo je 903 porodice sa 2.800 članova.

Uvodjenjem sistema ISSS-a izvršena je revizija svih prava u skladu sa Zakonom, radi unosa podataka u informacioni sistem-socijalni karton. Tom prilikom utvrđeno je da neke porodice ne ispunjavaju uslove za dalji nastavak prava na materijalno obezbjeđenje te je iz tog razloga došlo do prestanka prava pojedinim korisnicima. U podacima koji su unešeni u sistem SWIS-a utvrđeno je da neke porodice ne ispunjavaju uslove za dalje korišćenje prava na materijalno obezbjeđenje (posjedovanje putničkog motornog vozila, posjedovanje poljoprivrednog zemljišta, posjedovanje stočnog fonda, novčanih prihoda),

odnosno da ne ispunjavaju uslove iz člana 22 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, kao i zbog ostvarivanja novih prava (naknade po osnovu rođenja troje ili više djece) i izbog primjene člana 29 gdje se u toku jedne godine roditeljima sposobnim za rad isplaćuje materijalno obezbjeđenje na periodu trajanju do devet mjeseci.

U izvještajnom periodu po osnovu MO podnešeno je 129 žalbi od kojih je usvojeno 46, a 71 odbijena. Žalbe se odnose na rešenja iz 2015. godine.

U ljetnjem period, 192 djece je besplatno boravilo na moru u trajanju od 7 dana u dječjem odmaralištu »Lovćen-Bečići«.

Zbog veoma teške materijalne situacije u kojoj se našao veliki broj porodica, ovaj centar je u izvještajnom periodu intervenisao i drugim oblicima zaštite.

Centar je za 209 lica koji su se zahtjevom obraćali Ministarstvu rada i socijalnog staranja Crne Gore, putem naloga za prenos isplatio jednokratnu novčanu pomoć u iznosu od 17.756,58 eura.

U 2016. godini socijalni radnici su uradili 209 socijalnih anamneza za lica koja su podnijela zahtjev za jednokratnu novčanu pomoć.

U izvještajnom periodu socijalni radnici su ukupno uradili 1. 520 socijalnih anamneza za MO.

Takodje u 2016. godini uradjena je 41 socijalna anamneza za lica koja su izdržavala kaznu zatvora i 85 anamneza po zahtjevu Vlade Crne Gore za jednokratne pomoći.

Broj lica u stanju socijalne potrebe će se povećavati, do oživljavanja privredne aktivnosti i pokretanja postojećih proizvodnih kapaciteta ili otvaranja novih radnih mjesta.

Naglašavamo da se u toku ljetnje sezone nude poslovi mladim ljudima na području crnogorskog primorja i Podgorice u turizmu, ugostiteljstvu, gradjevinarstvu, trgovini, poljoprovredi i dr, što nedovoljno koriste nezaposleni sa područja opštine Rožaje.

U izvještajnoj godini pravo na subvenciju za električnu energiju je koristilo ukupno 1.563 korisnika socijalno zaštitnih prava (materijalnog obezbjeđenja porodice 903 porodice, 657 korisnika prava na dodatak za njegu i pomoć i tri hraniteljske porodice).

Prvostepena socijalno - ljebarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja Crne Gore je dva puta zasijedala, i to: 24. 04. 2016. godine i 25. 12. 2016. godine.

U izvještajnoj godini podnešeno je 189 zahtjeva za regulisanje materijalnog obezbjeđenja porodice od kojih je Prvostepena socijalno – ljebarska komisija za 55 lica dala nalaz i mišljenje da su nesposobni za rad i privredjivanje, dok je za 134 lica dala nalaz i mišljenje da su sposobni za rad i privredjivanje.

U izvještajnoj godini za dodatak za tuđu njegu i pomoć ljebarskoj komisi obratila su se zahtjevom 822 lica, a komisija je zasijedala dva puta u toku 2016. godine i komisija je odobrila dodatak za 188 korisnika, dok su 634 zahtjeva odbijena.

Dodatak za djecu

Pravo na dodatak za djecu može ostvariti dijete :

1. korisnik materijalnog obezbjedjenja;
2. korisnik dodatka za njegu i pomoć;
3. korisnik lične invalidnine,
4. bez roditeljskog staranja,
5. čiji je roditelj, usvojlac, staralac, hranitelj, odnosno lice kome je dijete povjereno na njegu, vaspitanje i obrazovanje kao korisnik materijalnog obezbjedjenja, zasnovao radni odnos na osnovu sporazuma o aktivnom prevazilaženju nepovoljne socijalne situacije;
6. koje pohađa osnovnu ili srednju školu, pod uslovom da mu roditelji ne primaju socijalna i materijalna davanja po bilo kom osnovu a nalaze se u evidenciji Zavoda za zapošljavanje kao nezaposlena lica.

Pravo na dodatak za djecu imaju troje djece u porodici.

Visina dodatka za djecu iznosi mjesečno za dijete:

1. korisnika materijalno obezbjedjenja19,48 eura
2. korisnika dodatka za njegu i pomoć..... 26.21 eura
3. korisnika lične invalidnine..... 26,21 eura
4. bez roditeljskog staranja..... 32,54 eura
5. čiji je roditelj, usvojlac, staralac, hranitelj, odnosno lice kome je dijete povjereno na njegu, vaspitanje i obrazovanje kao korisnik materijalnog obezbjedjenja zasnovao radni odnos na osnovu sporazuma o aktivnom prevazilaženju nepovoljne socijalne situacije..... 32,54 eura.

Do 31. 12. 2016. godine, pravo na dodatak na djecu koristilo je u prosjeku 1.303 djece.

Naknada po osnovu rođenja djeteta

Jedan od roditelja koji je na evidenciji Zavoda za zapošljavanje i student, može ostvariti pravo na mjesečnu naknadu po osnovu rođenja djeteta, do navršene jedne godine života djeteta.

Ukoliko je zahtjev za naknadu podniet u roku od 30 dana od dana porođaja, isplata teče od dana porođaja, a ako je zahtjev podniet poslije toga roka, naknada se isplaćuje od dana podnošenja zahtjeva.

Prethodno navedeno lice ne može ostvariti pravo na naknadu po osnovu rođenja djeteta, ukoliko podnese zahtjev po isteku vremena za koje bi mu pripadalo pravo na naknadu.

Visina naknade po osnovu rođenja djeteta iznosi 64,98 eura mjesečno.

U izvještajnom periodu podnešeno je 276 zahtjeva za naknadu po osnovu rođenja djeteta i svi su usvojeni.

Naknada zarade zaposlenog koji se bavi preduzetničkom djelatnošću za porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo

Lice koje se bavi preduzetničkom djelatnošću kao jedini zaposleni, naknadu zarade za porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo ostvaruje kod centra za socijalni rad.

Visina naknade zarade određuje se u skladu sa članom 51 Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti.

Ako je zahtjev za refundaciju naknade zarade, odnosno zahtjev za naknadu zarade za porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo podnjet u roku od 30 dana od dana početka korišćenja prava, isplata teče od toga dana, a ako je zahtjev podnjet poslije toga roka, isplata teče od dana podnošenja zahtjeva.

Refundacija naknade zarade, odnosno naknada zarade za porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo se ne može ostvariti, ukoliko je zahtjev podnjet po isteku vremena koje je zaposleni koristio za porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo.

Visina sredstava koja se refundiraju poslodavcu za zaposlenog koji je prije ostvarivanja ovog prava bio u radnom odnosu:

1. Najmanje 12-est mjeseci neprekidno, je prosječna zarada zaposlenog za 12 mjeseci koji prethode mjesecu ostvarivanja prava na porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo;
2. Od šest do 12 mjeseci neprekidno, je 70% od prosječne zarade zaposlenog za vrijeme rada koji je prethodio mjesecu ostvarivanja prava na porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo;
3. Od tri do šest mjeseci neprekidno, je 50% od prosječne zarade zaposlenog za vrijeme rada koji je prethodio mjesecu ostvarivanja prava na porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo;
4. Od tri mjeseca je 30% od prosječne zarade zaposlenog za vrijeme rada koji je prethodio ostvarivanju prava na porodiljsko, odnosno roditeljsko odsustvo.

Visina sredstava iz stava 1. tačka 1. ovog člana, može se utvrditi najviše do iznosa dvije prosječne zarade zaposlenog u državi u prethodnoj godini, prema podacima organa uprave nadležnog za poslove statistike.

U izvještajnom periodu ovo pravo koristilo je 26 poslodavaca za 30 zaposlenih koje su bile na porodijskom, odnosno roditeljskom odsustvu.

Napominjemo da je stupanjem Zakona o kizmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti povećan broj novčanih naknada za porodilje koje se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, a smanjen je broj zahtjeva poslodavaca za refundaciju porodijskog, odnosno roditeljskog odsustva.

Naknada za novorođeno dijete

Jedan od roditelja, usvojlac, staralac, hranitelj, odnosno lice kome je dijete povjereno na njegu, vaspitanje i obrazovanje, može ostvariti pravo na jednokratnu naknadu za novorođeno dijete.

Naknada se može ostvariti do navršene jedne godine života djeteta.

Visina naknade iznosi 107,62 eura.

U izvještajnom periodu podnešeno je 335 zahtjeva za priznavanje prava na naknadu za novorođeno dijete i svi zahtjevi su usvojeni.

Dodatak za njegu i pomoć

Pravo na dodatak za njegu i pomoć ima:

1) lice kome je zbog tjelesnih, mentalnih, intelektualnih ili senzornih oštećenja ili promjena u zdravstvenom stanju neophodna njega i pomoć da bi imao obezbijedjen pristup zadovoljavanju potreba:

2) korisnik lične invalidnine,

Pravo na dodatak za njegu i pomoć može ostvariti lice pod uslovom ako ovo pravo nije ostvarilo po drugom osnovu.

U 2016. godini ovo pravo koristilo je 696 lica.

Visina dodatka za njegu i pomoć iznosi 64,48 eura mjesečno.

Medicinske indikacije za ostvarivanje prava na njegu i pomoć propisuje nadležni organ državne uprave za oblast socijalne zaštite, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja, na osnovu kojih je i donešen Pravilnik o medicinskim indikacijama za ostvarivanje prava iz socijalne i dječije zaštite.

U 2016. godini, Prvostepena socijalno - ljebarska komisija je zasijedala dva puta .

U izvještajnom periodu podnešeno je 822 zahtjeva za priznavanje prava na dodatak za njegu i pomoć drugog , od čega je 188 zahtjeva usvojeno, a odbijena su 634 zahtjeva.

U navedenom periodu podnešeno je 140 žalbi od kojih je 127 odbijeno, 8 žalbi je vraćeno na ponovni postupak i 5 žalbi nije riješeno od strane drugostepenog organa.

Lična invalidnina

Pravo na ličnu invalidninu ima lice sa teškim invaliditetom.

Visina lične invalidnine iznosi 111,34 eura mjesečno.

Ovo pravo u 2016. godini koristilo je 125 lica.

Indikacije za ostvarivanje prava na ličnu invalidninu utvrđene su Pravilnikom o medicinskim indikacijama za ostvarivanje prava iz socijalne i dječije zaštite.

Prvostepena socijalno - ljekarska komisija Ministarstva rada i socijalnog staranja, u toku 2016. godine zasijedala je dva puta.

U izvještajnom periodu podnešeno je 77 zahtjeva za priznavanje prava na ličnu invalidninu od kojih je za 6 lica priznato pravo, a 71 lice je odbijeno, uložene su 24 žalbe od kojih 21 je odbijena, dok su 3 vraćene na ponovni postupak.

Naknada roditelju ili staratelju - negovatelju lica koje je korisnik lične invalidnine

Jedan od roditelja ili staratelja - njegovatelja koji njeguje i brine o licu koje je korisnik lične invalidnine u smislu Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti, nezavisno od radnog i penzijskog statusa, ima pravo na novčanu naknadu.

Visina naknade roditelju ili staratelju - njegovatelju lica koje je korisnik lične invalidnine iznosi 193,00 eura mjesečno.

Izuzetno, roditelju ili staratelju - njegovatelju koji njeguje i brine o dvoje ili više djece sa smetnjama i teškoćama u razvoju od kojih je najmanje jedno lice korisnik lične invalidnine ili tuđe njege i pomoći drugog lica, nezavisno od radnog i penzijskog statusa roditelja ili staratelja - njegovatelja, pripada navedena naknada, za svako lice pojedinačno.

Pravo na naknadu roditelju ili staratelju - njegovatelju prestaje trajnim smještajem lica - korisnika lične invalidnine u javnu ustanovu.

Uz zahtjev za ostvarivanje prava na naknadu roditelju ili staratelju - negovatelju lica koje je korisnik lične invalidnine prilaže se:

- rješenje o postavljenju staratelja,
- izvod iz knjige rođenih za korisnike lične invalidnine i dodatka za njegu i pomoć,
- rješenje o pravu na ličnu invalidninu, odnosno rješenje o pravu na dodatak za njegu i pomoć,
- dokaz da nije smješten u ju socijalne i dječije zaštite.

U 2016. godini ovo pravo su ostvarila 124 lica.

Naknade po osnovu rođenja troje ili više djece

Ovo pravo stiče žena koja rodi troje djece i ostvari najmanje 25 godina radnog staža, odnosno žena koja rodi četvoro ili više djece i ostvari najmanje 15 godina radnog staža.

Pravo se ne može koristiti za vrijeme trajanja radnog odnosa i isključuje mogućnost istovremenog korišćenja prava na penziju.

Za vrijeme korišćenja naknade korisnici prava ovog prava pripada pravo na zdravstveno osiguranje.

Uz zahtjev za ostvarivanje prava na naknadu po osnovu rođenja troje ili više djece prilaže se:

- izvod iz knjige rođenih za djecu,
- dokaz o radnom stažu od fonda pio crne gore, dokaz da nije obveznik osiguranja kod poreske uprave,
- dokaz da ne koristi pravo na penziju,

Pravo na naknadu stiče i žena koja rodi troje ili više djece, a koja se nalazi na evidenciji Zavoda za zapošljavanje najmanje 15 godina.

Uz zahtjev za ostvarivanje prava na naknadu po osnovu rođenja troje ili više djece prilaže se:

- izvod iz knjige rođenih za djecu,
- dokaz o dužini evidenciji nezapošljenih lica kod zavoda za zapošljavanje,
- dokaz da je na evidenciji nezapošljenih lica kod zavoda i dokaz da ne koristi pravo na penziju.

Ovo pravo se ostvaruje od 01. januara 2016. godine.

U 2016. godini po osnovu ovog prava primljeno je zahtjeva 2066, pozitivno je riješeno 1418 zahtjeva a odbijeno je 620, dok se 28 zahtjeva nalazi u proceduri-rješavanju u 2017. godini.

Za majke koje su ostvarile ovo pravo po osnovu radnog staža naknada po tom osnovu iznosila je 336,00 eura a za majke koje su ostvarile pravo po osnovu javljanja kod Zavoda za zapošljavanje, naknada po tom osnovu iznosila je 192,00 eura.

Podnijeto je 320 žalbi od kojih su 234 vraćene na ponovni postupak, 38 je odbijeno i 48 žalbi se nije vratilo od drugostepenog organa do kraja 2016. godine.

Povlastice na putovanje lica sa invaliditetom

Pravo na povlasticu na putovanje ima korisnik dodatka za njegu i pomoć i djeca i mladi koji su ostvarili pravo na pomoć za vaspitanje i obrazovanje djece i mladih sa posebnim obrazovnim potrebama, u skladu sa propisom iz oblasti

socijalne i dječje zaštite i korisnik njege i pomoći drugog lica, koji je to pravo ostvario u skladu sa propisom iz oblasti penzijskog i invalidskog osiguranja. Pravo na povlasticu na putovanje ima i pratilac lica sa invaliditetom.

Povlastice na putovanje lica sa invaliditetom se regulišu Zakonom o povlastici na lica sa invaliditetom.

Lica sa invaliditetom imaju pravo na povlasticu na 12 putovanja u drumskom i željezničkom saobraćaju u toku kalendarske godine. Lice sa invaliditetom, koje je u radnom odnosu, ima pravo i na povlasticu na putovanje od mjesta stanovanja do mjesta rada, kao i povratak u mjesto stanovanja.

U izvještajnom periodu podnijeto je 113 zahtjeva za ostvarivanje prava na povlasticu invalidnog lica i svi zahtjevi su usvojeni.

U izvještajnom periodu usvojeno je 1235 zahtjeva za naknadu novčanih sredstava korisnicima povlastice i njihovim pratiocima na putovanje u visine cijene vozne karte, isplaćeno je 1201 zahtjeva, a 34 zahtjeva je odbijeno.

Starateljstvo

U izvještajnom periodu 10-oro maloljetne djece stavljeno je pod starateljstvo.

U izvještajnom periodu za 3 lica koja se nalaze u ustanovi socijalne zaštite »Komanski most« Podgorica, po službenoj dužnosti su donijeta rješenja o postavljanju staraoca, socijalnog radnika Centra, dok za 3 lica koja su smještena u Dječijem domu »Mladost« Bijela takođe postavljan staraoc po službenoj dužnosti - socijalni radnik ovog centra, jer su lica bez bliskih srodnika koji bi se mogli starati o istim.

JU Centar za djecu i mlade Ljubović za 2 djeteta određen je staratelj po službenoj dužnosti - pedagog ovog centra.

Usvojenje

U izvještajnom periodu nije bilo usvojenja djece (ni potpunih ni nepotpunih).

Smještaj u ustanovu socijalne zaštite

U ustanovama socijalne zaštite u izvještajnoj godini imali smo 16 štićenika, od kojih :

- 1 dijete u JU Centar »1.jun« u Podgorici,
- 2 djece smješteno je u JU Zavod za školovanje i rehabilitaciju lica sa poremećajima sluha i govora u Kotoru;

- 3 lica smještena su u JU Zavod »Komanski most« Podgorica,
- 3 djece smješteno je u JU Dječiji dom »Mladost« - Bijela;
- 1 staro lice smješteno je u JU Dom starih »Grabovac« - Risan .
- 2 djece smješteno je u JU Centar za djecu i mlade »Ljubović« Podgorica.
- 4 stara lica Dom starih »Bijelo Polje« u Bijelom Polju.

Porodični smještaj – hraniteljstvo

Usluga porodičnog smještaja-hraniteljstva obezbjeđuje se djeci i mladima u skladu sa zakonom kojim se uređuju porodični odnosi.

Dijete bez roditeljskog staranja i dijete čiji je razvoj ometen prilikama u sopstvenoj porodici može biti smješteno u drugu porodicu radi čuvanja, njege i vaspitanja pod uslovima predviđenim Porodičnim zakonom o čijem smještaju odlučuje ovaj centar.

U izvještajnom periodu po ovom osnovu ovo pravo je koristilo 13-oro djece smješteno u 10 hraniteljskih porodica.

Revizijom prava po službenoj dužnosti prekinuto je pravo na porodični smještaj za troje djece, zbog neispunjenja zakonskih uslova.

Stručni tim za brak i porodicu ovog centra je redovno obilazio djecu koja su na porodičnom smještaju i kontrolisao izvršavanje zaključenih ugovora sa starateljima.

Naglašavamo da se radi o srodničkom hraniteljstvu.

Iznos naknade za jedno dijete u hraniteljskoj porodici iznosi 250,00 eura, a posebna naknada hranitelju za prvo dijete iznosi 75,00 eura, a za drugo i svako narednu po 37,50 eura mjesečno.

Troškovi sahrane

Pravo na troškove sahrane u slučaju smrti imaju korisnici prava na materijalno obezbjeđenje porodice, dodatka za njegu i pomoć i smještaja.

Pravo na troškove sahrane za korisnika iz stava 1 ovog člana ima lice koje je preuzelo plaćanje troškova sahrane, ukoliko to pravo nije ostvarilo po drugom osnovu.

Troškovi sahrane ostvaruju se kod centra za socijalni rad.

U izvještajnom periodu za naknadu troškova sahrane podnešen je 21 zahtjev za preminula lica koja su kod ovog Centra bili korisnici materijalnog obezbjeđenja porodice kao i dodatka za njegu i pomoć.

Po Zakonu o socijalnoj i dječjoj zaštiti porodici preminulog lica se isplaćuje 322,47 eura, kao i troškovi prevoza pokojnika ako ih je bilo.

Pomoć u pokriću troškova sahrane je jedan od vidova i oblika zaštite najsiromašnijih porodica.

REZIME

U 2016. godini preko ovog centra za 12 mjeseci su obračunata sledeća materijalna davanja:

Red.br	Materijalna davanja	Isplaćeni iznosi
1	Materijalno obezbeđenje	1.007.196,82 Eura
2	Dodatak za djecu	325.373,91 Eura
3	Lična invalidnina	167.923,74 Eura
4	Dodatak za njegu i pomoć	538.563,48 Eura
5	Troškovi sahrane	6.093,00 Eura
6	Naknada roditelju ili staratelju	196.866,05 Eura
7	Naknada po osnovu rođenja troje ili više djece	3.479.836,40 Eura
8	Korekcija iznosa	7.102,10 Eura
9	Naknada za novorođeno dijete	35.043,90 Eura
10	Naknada po osnovu rođenja djeteta	190.172,88 Eura
11	Putne povlastice	76.469,50 Eura
12	Porodični smještaj	56.250,00 Eura
13	Azilanti	264,00 Eura
14	Refundacija	73.933,19 Eura
15	Jednokratne pomoći	17.756,58 Eura
16	Materijalni troškovi za rad Centra	31.187,83 Eura
17	Naknade za radnike po osnovu zaključenog Ugovora o privremenim i povremenim poslovima	36.146,06 Eura
18	Ostale naknade*	17.201,00Eura
19	Troškovi ishrane djece u vrtiću	10.885,00 Eura
20	MOP- Za izbjegla i raseljena lica	764,76Eura
	UKUPNO	6.275.030, 20Eura

NAPOMENA: U ovoj tabeli nijesu obuhvaćene subvencije za struju.

* Pod stavkom 18 ostale naknade odnose se na sljedeće troškove: naknada za radnika obezbeđenja, isplata razlike prevoza po rješenju Agencije za mirno rješavanje radnih sporova, uplata poklona zaposlenima za Novu godinu, poklon ženama za osmi mart, prekovremeni rad i isplata vaspitačima - odmaralište Bečići.

Porodična problematika

U izvještajnom periodu Stručni tim za brak i porodicu radio je sa porodicama i parovima koji su u predrazvodnom postupku, kao i supružnicima imaju poremećene bračne odnose, i pomagali su u načinu održavanja ličnih odnosa drugog roditelja kod koga nijesu djeca.

Stručni tim za brak i porodicu imao je na tretmanu 61 bračni par sa poremećenim bračnim odnosima i to 17 iz vanbračnih i 38 iz bračnih zajednica, 42 slučaja je završeno kod Osnovnog suda, a u 19 slučaja supovučene tužbe. U 6 slučaja smo imali postupak izmjene odluke o povjeravanju djece u 3 slučaja smo imali postupak za izdržavanje djece i 4 slučaja za predaju maloljetne djece. U svim ovim postupcima Stručni tim za brak i porodicu ovog Centra dao je odgovor u obliku stručnog nalaza i mišljenja za potrebe suda. U većini slučajeva naš Stručni tim je bio prisutan na glavnoj raspravi u postupcima porodične problematike. Stručni tim je imao nekoliko slučajeva u kojima je posredovao preko stručnog nalaza i mišljenja za potrebe Osnovnih sudova Novi Pazar, Tutin i drugih gradova u okruženju. U nekoliko slučajeva po presudi Osnovnog suda u Rožajama kontakt drugog roditelja se obavlja u prostorijama Centra uz posredovanje i nadzor. U predhodnoj godini smo imali u 4 slučaja postupak lišenja roditeljskog prava u kojim procesima smo učestvovali kao Stručni radnici. Imali smo 3 zahtjeva za smještaj djece u drugu porodicu – hraniteljstvo. Možemo reći da su tretmani sa supružnicima bili dosta uspješni. Sklopljena su četiri maloljetnička braka za koje je organ starateljstva dao saglasnost.

Poremećeni porodični odnosi i disfunkcionalnost porodica predstavljaju najteže i najsloženije obaveze ovog Centra. Brojni su i raznovrsni zadaci Centra kada su u pitanju poremećeni bračni odnosi i poremećeni odnosi u porodici (preventivni rad sa partnerima, davanje mišljenja i predloga sudu u vezi sa povjeravanjem djece na odgoj, čuvanje i vaspitanje, davanje mišljenja kod izmjene sudskih odluka o povjeravanju djece, posredovanje kod viđanja djece i dr.).

Poremećeni bračni odnosi su posljedica različitih činilaca od kojih su najizraženiji: neslaganje naravi, alkoholizam, preljuba, različito porijeklo, uticaj primarne porodice, fizičko i psihičko zlostavljanje, pojačana emancipacija žene i slično.

Fizičko nasilje nad ženom je najdrastičniji izraz porodičnog nasilja. Predstavlja ugrožavanje osnovnog prava na život i fizički integritet. U ovim aktivnostima zajedno sa ODT u Rožajama aktivno je učestvovao naš Stručni tim a veći broj prijava registrovali smo i kod našeg Centra.

Konkretne mjere zaštite zlostavljanih žena i djece ustanovljene su u okviru oblasti porodičnog i krivičnog prava. Zaštita žena i djece od zlostavljanja i zanemarivanja zavisi od aktivnosti različitih službi, institucija

i državnih organa, socijalne zaštite, policije, pravosudja, zdravstvenog i obrazovnog sistema.

Nasilje u porodici je u većini slučajeva uzrok poremećenih bračnih odnosa i kod razvoda, a gdje su muževi ti koji uglavnom ugrožavaju tjelesni integritet, duševno zdravlje i spokojstvo porodice mada ima i slučajeva gdje je žena prepoznata kao neko ko ugrožava duševno zdravlje i spokojstvo porodice.

Centar kao organ starateljstva je ključna ustanova koja nadzire i zastupa prava i interese žena i djece. On preuzima mjere upozoravanja, savjetovanja i obezbjeđivanja psiho-socijalne podrške. Ženu koja se obrati za pomoć Centru po pravilu prima stručni tim za brak i porodicu u sastavu: pedagog, psiholog, socijalni radnik i pravnik.

Isti sagledava konkretnu situaciju i zauzima jedinstven stav po pitanju preduzimanja potrebnih mjera i radnji. Utvrđuje da li se radi o porodičnom nasilju ili poremećenim odnosima i procjenjuje stepen ugroženosti žene i djece.

U slučaju neposredne opasnosti službenici Centra, uz saglasnost stranke, obavještavaju policiju i insistiraju na hitnost postupanja.

Na području naše Opštine formiran je multidisciplinarni tim za zaštitu od nasilja u porodici, timom rukovodi i koordinira predstavnik Centra Esad Plunac - pedagog. U vezi svih oblika prijavljenog nasilja imali smo dobru intersektorsku saradnju sa Osnovnim državnim tužiocem u Rožajama, policijom, nevladinim organizacijama, Ombudsmanom i drugim.

Kao prilog ovom izvještaju dat je tabelarni prikaz za djecu, odrasle i stara lica koja su žrtve nasilja/zlostavljanja/zanemarivanja.

Podaci o nasilju za 2016. godinu (01. 01. 2016. – 31. 12. 2016.)

		DJECA		
		UKUPNO	M	Z
Broj djece žrtava NASILJA/ ZLOSTAVLJANJA	Porodično nasilje	13	6	7
	Nasilje van porodice	4	2	2
Broj djece žrtava ZANEMARIVANJA		7	4	3

		ODRASLI		
		UKUPNO	M	Z
Broj odraslih (izuzev starih) žrtava NASILJA/ ZLOSTAVLJANJA	Porodično nasilje	17	4	13
	Nasilje van porodice	6	2	4
Broj odraslih (izuzev starih) žrtava ZANEMARIVANJA		3	1	2

		STARALICA		
		UKUPNO	M	Ž
Broj starih lica žrtava NASILJA/ ZLOSTAVLJANJA	Porodično nasilje	5	2	3
	Nasilje van porodice	1	0	1
Broj starih lica žrtava ZANEMARIVANJA		1	0	1

UKUPNO DJECA, ODRASLI I STARI NASILJE/ZLOSTAVLJANJE ZANEMARIVANJE	UKUPNO	M	Ž
I	57	21	36

DJECA VRSTE NASILJA ZLOSTAVLJANJA	UKUPNO DJECA	DJEČACI	DJEVOJČICE
Fizičko		5	4
Seksualno		1	2
Emocionalno		3	5
Dijete svjedok nasilja		2	0
Drugo (navesti koje)		1	1
UKUPNO SVE VRSTE NASILJA		12	12

VRSTA NASILJA ZA ODRASLA I STARA LICA ŽRTVE NASILJA:

ODRASLA I STARA LICA VRSTE NASILJA / ZLOSTAVLJANJA	UKUPNO ODRASLI I STARI	MUŠKARCI (ODRASLI STARI)	ŽENE (ODRASLE I STARE)
Fizičko	17	1	16
Seksualno	5	2	3
Emocionalno	6	4	2
Ekonomsko	5	2	3
UKUPNO SVE VRSTE NASILJA	33	9	24

PREDUZETE MJERE	DJECA žrtve	BROJ
nasilja		
Određivanje voditelja slučaja		5
Urađena procjena rizika		3
Prijava slučaja policiji		2
Postavljanje staratelja		1
Izrada IP za žrtvu		5
Savjetodavna pomoć		4
Pravna pomoć		2
Psihološka podrška		2
Izmiještanje djeteta radi bezbjednosti	U Dječji dom "Mladost"	0
	U sklonište/prihvatište (precizirati ako je zajedno sa majkom)	0
	U hraniteljsku porodicu (precizirati ako je zajedno sa majkom)	0
Udaljenje nasilnika iz stana ili drugog prostora za stanovanje		0
Pokretanje postupka pred sudom		0
Određivanje povjerljivog lica iz CSR		3

PREDUZETE MJERE – ODRASLA I STARALICA - Žrtve nasilja	BROJ
Određivanje voditelja slučaja	7
Urađena procjena rizika	13
Prijava slučaja policiji	2
Postavljanje staratelja	0
Izrada IP za žrtvu	6
Savjetodavna pomoć	6
Pravna pomoć	1
Psiholoska podrška	4
Smještaj u skloniste	0
Udaljenje nasilnika iz stana ili drugog prostora za stanovanje	0
Pokretanje postupka pred sudom	0
Određivanje povjerljivog lica iz CSR	1
Drugo	0

U radu stručnih radnika ovog Centra pojavljuju se poteškoće prilikom davanja mišljenja sudu u postupcima povjeravanja maloljetne djece jednom od roditelja u slučaju razvoda braka, jer roditelji često nastoje da uvuku djecu u svoj način razmišljanja, namećući im svoje stavove, zahtjeve, planove, viđenje porodičnih odnosa. Na takav način koriste djecu kao instrumente ne prezajući od određenih formi i konstrukcija koje ne predstavljaju najbolje interese za djecu. Često pokušavaju da uključe u njihov problem i osobe koje učestvuju u brakorazvodnom postupku, konkretno stručne radnike ovog centra.

U odnosu na to postoji rizik da dijete koje se direktno uključuje u postupak razvoda braka trpi veliki pritisak i može da dodje u konflikt sa roditeljima kada saopšti svoj stav i mišljenje, koji se roditeljima u većini ne dopada. To dovodi do grube zloupotrebe prava i interesa djece.

Na području opštine Rožaje u vezi rješavanja odnosa između roditelja kao i djece rođene u braku pomoć pružaju posrednici-medijatori.

Treba naglasiti i to da je u Rožajama još uvijek, uglavnom, patrijarhalna porodica, sa tradicionalnom podjelom uloga po polu i uzrastu, gdje žena i djeca imaju podređeni status, dok autoritet mušakrca dominira, gdje on ima jaku partnersku i roditeljsku moć, donosi odluke, kontroliše članove porodice, primjenjuje autoritarni vaspitni stil. Međutim, svaka porodica je sistem sa specifičnim odnosima i komunikacijama medju članovima, načinom brige o djeci i

vaspitanju. Svakoj porodici stručni radnici pristupaju na poseban način, kako bi riješili i prevazišli porodične probleme, a zbog kojih je u nekoliko slučajeva ovaj centar morao da se obrati Ispostavi policije za asistenciju, što je činjeno u kranjoj nuždi.

Konstatovali smo da je povećan broj bračnih parova i članova porodica koji su se obraćali Centru za pomoć, kako materijalnu tako i savjetodavnu, što je preventivno djelovalo da se izbjegnu ozbiljniji porodični poremećaji .

Centar za socijalni rad ima dobru intersektorsku saradnju sa svim institucijama koje po prirodi posla se brinu o zaštiti djece i porodice. Tako je primjera radi zajedno sa Osnovnim državnim tužilaštvom iz Rožaja koordiniran rad našeg Stručnog tima i multidisciplinarnog tima za zaštitu djece i članova porodice preko programa i Zakona o zaštiti od nasilja u porodici. Kod Područnog organa za prekršaje imali smo 13 prijava zbog prekršaja iz član 36stav 1, člana 1 u vezi člana 8 stav 1 Zakona o zaštiti od nasilja u porodici. Od ukupno 13 prijava 11 slučajeva je procesuirano, u 9 je izrečena novčana kazna , u jednom slučaju je izrečena opomena i u jednom je obustavljen postupak. U toku izvještajne godine iz ove oblasti radnici Centra su u organizaciji Ministarstvo rada i socijalnog stranja odradili nekoliko seminara. U cilju poštovanja protokola o postupanju, prevenciji zaštiti od nasilja u porodici ispoštovana je procedura i institucijalna saradnja.

Neprihvatljivo ponašanje mladih

Maljoljetnici u krivično-pravnom smislu su lica koja su u vrijeme izvršenja krivičnih djela navršila 14 godina, a nijesu navršila 18 godina života. Djeca su lica do navršenih 14 godine života i nijesu krivično odgovorna. Kriminalitet maloljetnika iako ima zajedničkih karakteristika sa kriminalom punoletnih lica, zbog svojih specifičnosti u krimiloško socijaloško pogledu izdvajaju se u posebnu kategoriju. Za pravilno sagledavanje i praćenje maloljetničke delikvencije značajna je procjena duševnog i vaspitnog stanja maloljetnika svih uzrasta. Jedan broj krivičnih djela u izveštajnoj godini izvršili su krivično neodgovorni maloljetnici – djeca. U postupku prema maloljetniku organ starateljstva ima pravo da se upozna sa tokom postupka, da u toku postupka stavlja prijedloge i da u kazuje na činjenice i dokaze koji su od značaja za donošenje pravilne odluke.

U izvještajnom periodu evidentirana je 61 prijava protiv maloletnih lica, koje su se u 32 slučaja odnosile na starije malolejtnike, dok se u 29 slučaja prijava odnosila na mlađe maloljetnike. Prijave su riješene na sledeći način i to: od strane tužilaštva u 4 predmeta je izrečena mjera opomena, 9 krivičnih prijava protiv maloljetnih lica je odbačeno. Mjera posebna obaveza je izrečena u 2 slučaja, pojačan nadzor od strane zakonskog zastupnika u 17 slučajeva, pojačan nadzor od strane organa starateljstva u 13 slučajeva, upućivanje u ustanovu u 2 slučaja, mjera zatvorene zaštite u 1 slučaju. Takođe smo u ovoj godini imali 17 predmeta kod Područnog organa za prekršaje u Rožajama. U ovim slučajevima izrečene su uglavnom mjere otvorene zaštite.

U vezi sa ovim krivičnim djelima Centar je Osnovnom sudu u Rožajama, kao i Područnom organu za prekršaje blagovremeno dostavio socijalne anamneze sa prijedlogom mjera za maloljetne počinioce krivičnih djela i prekršaja.

Iz prednjih podataka proizilazi da kriminalitet maloljetnih lica na području opštine bilježi porast u odnosu na prethodnu godinu. Maloljetnici su izvršili sledeća krivična djela: krivično djelo teška tjelesna povreda: 2 lica, krivično djelo laka tjelesna povreda: 6 lica, krivično djelo ugrožavanje pri tuči i svađi: 2 lica, krivično djelo ugrožavanje sigurnosti: 1 lice, krivično djelo narušavanje nepovredivosti stana: 2 lica, krivično djelo nasilje u porodici: 1 lice, krivično djelo krađa: 12 lica, krivično djelo teška krađa: 8 lica, krivično djelo oštećenje i uništenje tuđe stvari: 2 lica, krivično djelo šumska krađa: 22 lica, krivično djelo ugrožavanje javnog saobraćaja: 3 lica, krivično djelo nasilničko ponašanje: 1 lice.

Da bi se u potpunosti sagledala ukupna problematika maloljetničke delinkvencije trebalo bi sprovesti stručno istraživanje, praćenje krivičnih djela, uticaj koji vrše roditelji i druga lica kojima je maloljetno lice povjereno na čuvanje, vaspitanje i izdržavanje.

Višestruki su uzroci za počinjena krivična djela i prekršaje maloljetnika u izvještajnoj godini, a navešćemo samo neke za koje smatramo da su najbitniji:

- ekonomska kriza i ugrožen materijalni status posebno višečlanih porodica;

- moralna i sveopšta kriza društva;

- devalviran obrazovno vaspitni sistem;

- neadekvatan rad roditelja sa djecom;

- neadekvatno korišćenje slobodnog vremena;

- sredstva masovne komunikacije sa negativnim sadržajem;

- boravak djece u sredinama u kojima se manifestuju različiti oblici asocijalnog ponašanja;

- poremećeni odnosi između članova porodice i sl.

Možemo konstatovati da je u ovom periodu bila dobra saradnja između Osnovnog suda u Rožajama, ODT-a i Područnog organa za prekršaje na planu preventivnog djelovanja protiv maloljetničkog prestupništva.

Uspostavljena je bolja saradnja i sa drugim subjektima pozvanim da se bave maloljetničkom delikvencijom kao što su: škole, roditelji, Ispostava policije, Osnovni sud i Osnovno državno tužilaštvo, kao i Stručna služba pri Višem sudu u Bijelom Polju.

Napominjemo da je škola a posebno porodica značajan faktor u vaspitanju mladih, u kojoj se manifestuju svi oblici asocijalnog ponašanja djece i omladine (bježanje sa časova, konflikti među učenicima i nastavnicima, tuče sa vršnjacima, krađa, uzimanje alkohola, pušenje duvana i sl.). U tom dijelu Stručni tim JU Centar za socijalni rad za opštinu Rožaje, koji se bavi ovom problematikom za veliki broj maloljetnika-prestupnika je sačinio Individualni plan zaštite.

Sve što se u školi propusti na ulici se manifestuje u intezivnijem obliku neprihvatljivog ponašanja maloljetnika.

Napominjemo da roditelji maloljetnika - počinitelja krivičnih djela i prekršaja se bolje odazivaju pozivu stručnih radnika Centra , radi pružanja savjeta, uputstava i radi dogovora o zajedničkom tretiranju ovih maloljetnika, čime daju veliki doprinos zajedničkom preventivnom djelovanju.

Obzirom da su mladi najbitniji dio društva neophodno je da se u radu sa njima uključe svi subjekti, a posebno oni koji su pozvani, kako bi se zajedničkim snagama preventivno uticalo na sprečavanje vršenja krivičnih djela i prekršaja od strane maloljetnika, odnosno kako bi se svi uključili u proces resocijalizacije maloljetnih delikvenata.

Stručni tim za maloljetničku delikvenciju je za sve maloljetnike počinio više krivičnih djela – prekršaja sačinio posebne planove zaštite koji obuhvataju potrebne mjere i subjekte u cilju resocijalizacije i preventivnog djelovanja neprihvatljivog ponašanja mladih.

Poseban problem i za opštinu Rožaje jeste narkomanija, alkoholizam i nikotinizam odnosno konzumiranje droga i drugih psihoaktivnih sredstava prvenstveno od strane mladih, o čemu se nerado govori, ali se mora ovo pitanje otvoriti jer smo ugroženi i po ovom osnovu.

Narkomanija kao ozbiljan zdravstveni, porodični, socijalni i opštedruštveni problem prisutan je i na teritoriji opštine Rožaje. Prema podacima kojima raspolažu službe i insititucije na teritoriji opšine Rožaje, povećava se broj ovih zavisnika.

Ovaj Centar je inicirao formiranje jednog partnerskog tijela od predstavnika svih pozvanih subjekata (Centar, Osnovni sud, Državni osnovni tužilac, Sud za prekršaje, škole, Dom zdravlja, lokalna zajednica, Policija, nevladin sektor i dr.) na nivou opštine Rožaje, koje bi se bavilo neprihvatljivim ponašanjem mladih.

Ostali poslovi

i to: U izvještajnom periodu ovaj Centar je izdao uvjerenja po raznim osnovama

- zahtjeva-----	75
- uverenja-----	342
- predlog za oduzimanje pos. sposobnosti-----	8
- saglasnosti izdate-----	21
- ukupno urađeno rešenja -----	7.756

Kadrovska osposobljenost

U 2016. godini u Centru je radilo 11 zaposlenih na neodređeno vrijeme.

Sistematizacijom je predviđeno 17 radnih mjesta ali sva radna mjesta nijesu popunjena.

Po ugovoru o povremenim poslovima angažovano je još pet uposlenih i jedan uposleni po ugovoru sa agencijom, obezbeđenje (security).

Posebno naglašavamo da je nedostatak dovoljnog broja uposlenih otežavajuća okolnost za funkcionisanje ove ustanove, obzirom da se iz godine u godinu drastično povećava obim poslova.

Prinučeni smo da angažujemo izvršioce po ugovoru o privremenim poslovima gde smo angažovali 5 zaposlenih. Ovako angažovanje pričinjava poteškoće, posebno kod formiranja komisija, timova i voditelja slučaja.

Treba naglasiti da reforme u socijalnoj i dječijoj zaštiti koje su u toku zahtijevaju veće angažovanje zaposlenih ove ustanove, a posebno stručnih radnika.

Nastojaćemo da uz saglasnost Ministarstva rada i socijalnog straranja popunimo nepopunjena radna mjesta.

Napominjemo da je ovaj centar sa najmanjim brojem izvršilaca u Crnoj Gori, u odnosu na obim posla, i na broj korisnika usluga.

Kvalifikaciona struktura radnika zapošljenih u Centru u izvještajnom periodu :

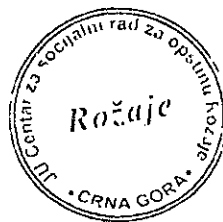
<i>Radno mjesto</i>	<i>Školska sprema</i>	<i>Broj izvršilaca</i>
<i>Direktor</i>	<i>VSS</i>	<i>1</i>
<i>Pravnik</i>	<i>VSS</i>	<i>2</i>
<i>Pedagog</i>	<i>VSS</i>	<i>1</i>
<i>Šef računovodstva</i>	<i>VSS</i>	<i>1</i>
<i>Socijalni radnik</i>	<i>VSS</i>	<i>3</i>
<i>Sekretarica arhivar</i>	<i>SSS</i>	<i>1</i>
<i>Čistačica-kurir</i>	<i>NS</i>	<i>1</i>
<i>Psiholog</i>	<i>vss</i>	<i>1</i>

Ukupno:

11

Čistačica, koja je u radnom odnosu kod Centra, održavala je i prostorije Fonda Pio i Zavoda za zapošljavanje, čije se kancelarije nalaze u istom objektu sa kancelarijama Centra.

Možemo zaključiti da smo izvještajni period, odnosno 2016. godinu, uspješno završili i u cjelosti realizovali programske zadatke, kao i druge poslove koji nijesu mogli biti planirani.

DIREKTOR,

Kadrifa Agović, dipl.ecc